

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2022 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtas Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII- 2507 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1723, kuriuo nauja redakcija išdėstytas Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymas (toliau – Įstatymas), kuriame nustatyta, kad teisę gauti Įstatyme įtvirtintą nustatyto dydžio lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją (toliau – kompensacija) turi sutuoktiniai arba neįregistravę santuokos bendrą ūkį tvarkantys asmenys, artimieji giminaičiai, tėviai (įmotės), vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai) (toliau – šeima), auginantis vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) su negalia (toliau – vaikas su negalia), kuriam nustatytas pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis). Teisė išlieka ir tuo atveju, kai vaikui su negalia, kuriam iki pilnametystės sukakties buvo nustatytas pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba iki 2005 m. birželio 30 d. – visiška negalia) ir kuriam, sukakus pilnametystę, nepertraukiamai nustatyta visiška negalia ir (ar) specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir (ar) pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis.

Igyvendinant Įstatymą parengtas ir patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. rugpjūčio 9 d. įsakymas Nr. A1-524 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. A1-668 „Dėl Lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriuo nauja redakcija išdėstytas Lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, reglamentuojant kreipimosi dėl lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos tvarką, šių kompensacijų dydžio apskaičiavimą, jų skyrimo ir mokėjimo tvarką.

Šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas apibrėžia kompensacijų skyrimą tik vienam vaikui šeimoje, tačiau Įstatymo nuostatos nenumato galimybių kompensacinį mechanizmą taikyti plačiau. Tai galimai apriboja šeimų, kurios turi ne vieną, o du ir daugiau vaikų su negalia, ir kurios atitinka Įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus kriterijus. Šis teisinis neapibrėžtumas atima teisę iš šių šeimų kreiptis dėl kompensacijų ir jas gauti dėl kiekvieno vaiko su negalia atskirai.

Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Projektas) siekiama tobulinti dabartinį reguliavimą ir įteisinti aiškiai apibrėžtą nuostatą, susijusią su lengvojo automobilio įsigijimo išlaidų kompensacija asmenims ar šeimoms, auginančioms daugiau nei vieną vaiką su negalia.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Seimo narys Eugenijus Sabutis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Įstatyme numatyta, kad šeima, auginanti neįgalų vaiką, kuriam nustatytas pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis), turi teisę gauti lengvojo automobilio įsigijimo ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projektu įtvirtinama nuostata, kad šeimai, auginančiai du ar daugiau vaikų su negalia, kuriems nustatytas pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis) turi teisę gauti antrą lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas neturės pasekmių verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens dokumentams:

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Reikės pakeisti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. rugpjūčio 9 d. įsakymą Nr. A1-524 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. A1-668 „Dėl Lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Manytina, kad turėtų būti gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kaip biudžeto planuotojos, nuomonė dėl siūlomo teisinio reguliavimo, todėl Projektų įgyvendinimui reikalingas lėšas bus pavesta apskaičiuoti Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai iki šio įstatymo įsigaliojimo.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
„tikslinė“, „kompensacija“, „vaikas“, „globa“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia

Seimo narys

Eugenijus Sabutis